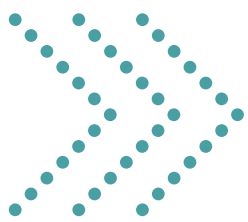

EUROOPA SOTSIAALFONDI PROJEKTI „PUUDEGA LASTE TUGITEENUSTE ARENDAMINE JA PAKKUMINE NING TÖÖ- JA PEREELU ÜHILDAMISE SOODUSTAMINE“ HINDAMINE

Projekti eesmärkideks on:

1. Arendada ja pakkuda raske ja sügava puudega lastele suunatud tugiteenuseid vähendades seeläbi vanemate hoolduskoormust ja takistusi tööhõives osalemiseks.
2. Soodustada töö- ja pereelu ühitamist ning suurendada sellealast teadlikkust, toetades seeläbi lapsevanemate tööhõives osalemist.

Projekti raames pakutakse kolme teenust:

LAPSEHOIUTEENUS

... on lapse hooldaja toimetulekut või töötamist toetav teenus, mille osutamise vältel tagab lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse lapsehoiuteenus osutaja.

TUGIISIKUTEENUS

... mille eesmärk on koostöös hooldajaga lapse arengu toetamine, sh vajaduse korral puudega lapse puhul hooldustoimingute sooritamine.

TRANSPORDITEENUS

... mille eesmärk on võimaldada lapsel ja vajadusel tema saatjal (tugiisik) kasutada lapsehoiu- ja/või tugiisikuteenust.

Projekti tegevustega alustati **2014. aastal**
2018. a lõpu seisuga on teenust osutatud **2404 hooldajale**.

Projekti kogueelarve on **38 mln eurot**,
millest 2018. a lõpu seisuga on kasutatud **15,4 mln eurot**.

Rohkem infot projekti kohta:

www.sotsiaalkindlustusamet.ee → Puudega laste tugiteenused

Vahehindamise eesmärkideks oli:

1. anda hinnang projekti tugiteenuste arendamise ja pakkumise tulemuslikkusele;
2. teha soovitusi tugiteenuste tulemuslikumaks osutamiseks.

Vahehindamise raames viidi läbi:

Dokumendianalüüs

Statistiliste andmete analüüs

Veebiküsitlus, millele vastas:

- o üle tuhande hooldaja,
- o 83 kohalikku omavalitsust,
- o 16 hankepartnerit.

Valideerimiseminar

18 personaalintervjuud, milles osales:

- o 3 projekti võtmeisikut,
- o 4 SKA koordinaatorit,
- o 9 haridusasutust,
- o 2 muud asutust.

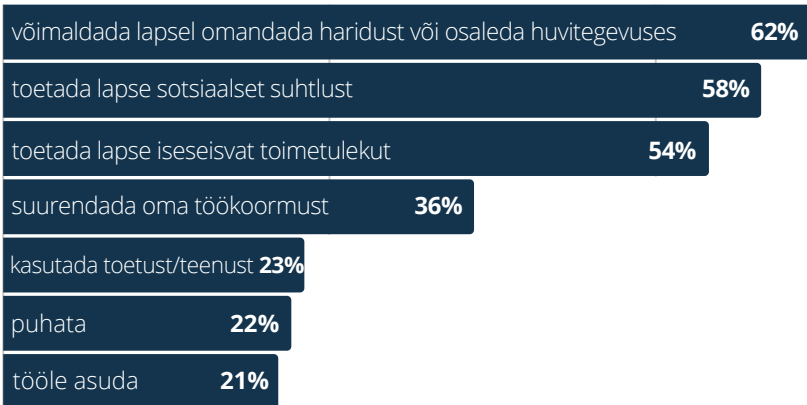
9 fookusgrupiintervjuud Eesti eri piirkondades, milles osalesid üheaegselt hooldajad, kohaliku omavalitsuse spetsialistid ja hankepartnerid.

EUROOPA SOTSIAALFONDI PROJEKTI „PUUDEGA LASTE TUGITEENUSTE ARENDAMINE JA PAKKUMINE NING TÖÖ- JA PEREELU ÜHILDAMISE SOODUSTAMINE“ HINDAMINE

TEENUSTE TAOTLEMINE

- » Suurem osa teenuse saajatest pidasid asjakohaseks kõiki teenuste taotlemise tingimusi, välja arvatud asjaolu, et transporditeenust saab kasutada vaid koos lapsehoiu- või tugisikuteenusega.
- » Eri osapoolte hinnangul on teenuste taotlemise protsess hetkel hooldajate jaoks liialt keeruline ning sinna on kaasatud liiga palju osapooli.
- » Ilmnes vajadus KOV-idele üle selgitada nende rolli teenuste taotlemisel ning kohustust pakkuda teenuseid KOV rahastusest olukorras, kus hinnatud on vajadus teenuse järele, ent SKA teeb eitava otsuse või ESF rahastus on vastavaks aastaks lõppenud.
- » Peamised tugiteenuste taotlemise põhjused on laste heolust lähtuvad
- » Teenustel on olnud **positiivne mõju tööhõivenäitajatele**

Aset on leidnud järgnevad muutused:

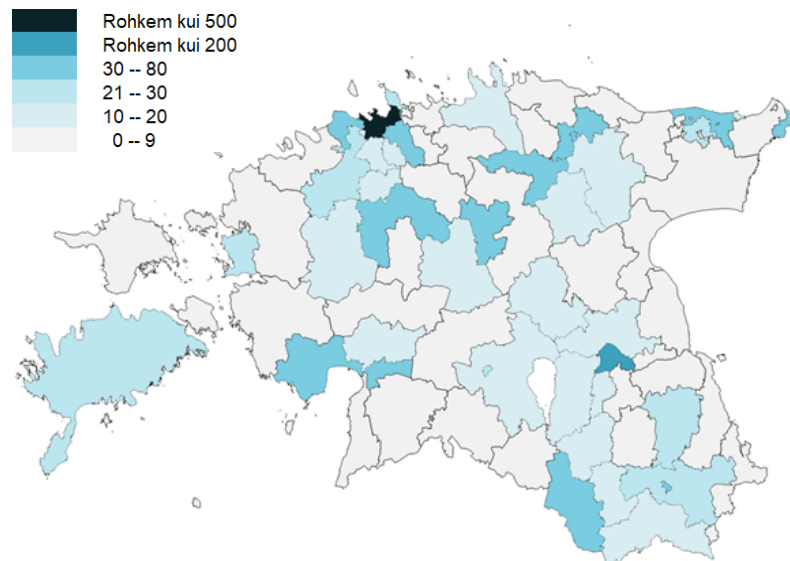
- ↑ 11% Täisajaga töötamine
- ↓ 4% Osaajaga töötamine
- ↓ 4% Pikaajaline töötus
- ↓ 3% Töötus
- ↓ 5% Mitteaktiivsed
- ↑ 4% Muu (nt terviseprobleemid, soov ise oma lapse eest hoolitseda)

» Teenuseid kasutatakse üle Eesti, enim on teenusesaajaid Tallinnas (vt kaart).

» Teenuste kättesaadavusega on rahul 64% hooldajatest.

» Maapiirkonnas või hajaasustuse korral esinevad probleemid teenustele jõudmisel (nt pole teenusepakkujaid või puudub transport kohale saamiseks).

» Teenused aitavad pigem neid, kelle laps pole suure hooldusvajadusega ja kes elavad linnapiirkonnas.

EUROOPA SOTSIAALFONDI PROJEKTI „PUUDEGA LASTE TUGITEENUSTE ARENDAMINE JA PAKKUMINE NING TÖÖ- JA PEREELU ÜHILDAMISE SOODUSTAMINE“ HINDAMINE

HINNANG TUGISÜSTEEMI TÕHUSUSELE

Hankepartnerid Hooldajad KOV esindajad

» Kõige tõhusamaks peavad tugisüsteemi hankepartnerid, seejärel hooldajad ja siis KOV esindajad.

Kõikides piirkondades leidis suurem osa vahehindamises osalenud KOV-ide esindajatest, et **vajadus tugiteenuste järele on viimastel aastatel kasvanud.**

Keskmiselt 2/3 KOV-ides on teenuste pakkumine hetkel sõltuvuses Euroopa Sotsiaalfondi rahastusest.

Murekoht, et ESF rahastuse lõppemisel ei suudaks KOV samas mahus teenuseid edasi pakkuda.

KOOSTÖÖ ERI OSAPOOLTE VAHEL

» Nii hankepartnerid kui KOV-id on erinevate osapooltega koostöö osas valdavalt rahul KOV-id töid välja, et kasuks tuleksid regulaarsed võrgustikukohtumised infovahetuse eesmärgil. Teisalt viitasid mõned vastajad oma KOV-is aja- ning inimressursi puudusele, mis takistab põhjalikumate tegelemist raske ja sügava puudega lastele suunatud teenuste temaatikaga.

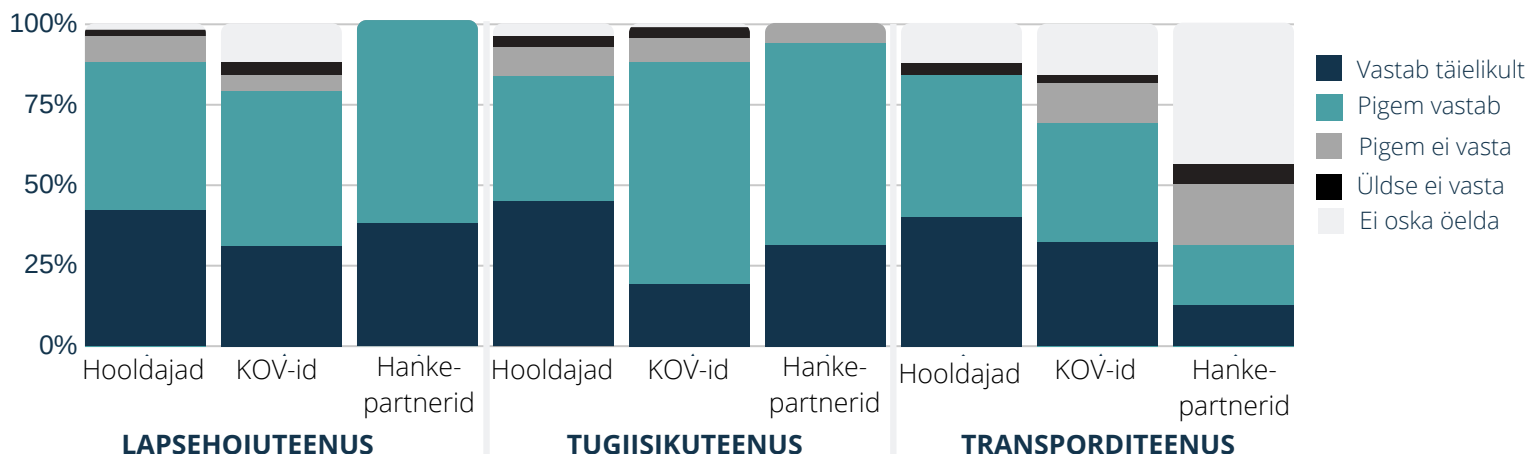
» Hankepartnerite hinnangul peaks koostööd tihendama eelkõige haridusasutuste, aga ka hooldajatega.

» Nii KOV-id kui ka hankepartnerite hindasid kõrgelt SKA piirkondlike koordinaatorite rolli. Neist on suur tugi ja abi spetsialistidele, kes teenuste pakkumisega kokku puutuvad.

RAHULOLU TEENUSTEGA

» Üldiselt ollakse olemasolevate teenuste valikuga rahul: Probleeme tekitavad pigem teenuste kättesaadavus ning nende kohati ebapiisav maht. Samuti on problemaatiline teenuseid puudutav üleminek ajal, mil laps saab täisealiseks.

KUIVÕRD VASTAVAD TEENUSED RASKE JA SÜGAVA PUUDEGA LASTE JA NENDE VANEMATE VAJADUSTELE

SOTSIAALMINISTEERIUM

CIVITTA

EUROOPA SOTSIAALFONDI PROJEKTI „PUUDEGA LASTE TUGITEENUSTE ARENDAMINE JA PAKKUMINE NING TÖÖ- JA PEREELU ÜHILDAMISE SOODUSTAMINE“ HINDAMINE

VAHEHINDAMINE NÄITAB, ET ...

- **Loodud teenused on asjakohased**, nende järele on suur vajadus ja teenuste pakkumine on loonud hooldajatele võimalusi tööturul osalemiseks ning hoolduskoormuse vähendamiseks.
- **Teenused on tulemuslikud**: täidetud on nii planeeritud sihttasemed, hooldajate tööturu näitajad on paranenud, teenustel on olnud positiivne mõju lastele.
- **Teenuste pakkumise protsess on tõhus, kuid saaks olla veel tõhusam** kui teenuse taotlusprotsess oleks hooldajatele lihtsam ja vähem bürookraatlik ning info ja taotlusprotsess oleks koondatud ühte asutusse.
- **Jätkusuutlikkust mõjutab asjaolu, et 2/3 KOV-idest peab end sõltuvaks ESF vahenditest** ega suuda hiljem teenuseid samas mahus edasi pakkuda. Samuti põhjustavad rahulolematust tugisikute töötingimused, mis praegusel kujul ei taga stabiilselt kompetentsete tugisikute olemasolu.

VAHEHINDAMISE TULEMUSEL TEHTI JÄRGNEVAD SOOVITUSED

ÜLDISED SOOVITUSED

- Tegeleda vanemate hoiakute kujundamisega ja info jagamisega.
- Parendada KOV-ide suutlikkust tegelemaks raske ja sügava puudega laste ja neile pakutavate teenuste temaatikaga.
- Parendada võrgustikutööd teenusesaaja jaoks teenuse taotlemise ja korraldamise protsessi lihtsustamiseks.
- Anda hooldajatele ülevaateid teenuse lepingu sisust vastaval aastal, maandamaks vanemate hirme, et teenuse maht enne aasta lõppu täitub.
- Tagada sujuvam lapse toimetulek täisealiseks saamisel.

LAPSEHOIUTEENUS

- Teadvustada lapsehoiuteenusele alternatiivse KOV teenus(t)e kasutamise võimalust, et vajaduse korral saaks erijuhtudel abi (nt hooldaja haigestumisel, väljaspool tavapärasest hoiuaega või lühikese etteteatamise ajaga).

TUGIISIKUTEENUS

- Teadvustada tugisikuteenusele alternatiivse KOV teenus(t)e kasutamise võimalust, et vajaduse korral saaks erijuhtudel abi (nt hooldaja haigestumisel, väljaspool tavapärasest tööaega või lühikese etteteatamise ajaga).
- Parandada KOV juhtide teadlikkust sotsiaal- ja haridusvaldkonna tugispetsialistide asjakohastest olemasolevatest toetusmeetmetest, et võimaldada ressursside paindlikku kasutamist.
- Pakkuda lasteaias tuge neile lastele, kel on toe vajadus, kuid kelle vanem ei ole eraldi tugisikut taotlenud.
- Selgitada tugisiku rolli nii tugisikule kui ka hooldajatele: ülesanne last toetada, aga mitte õpetada (eesmärk aidata lapsel iseseisvuda); samuti püsida kokku lepitud ja last toetavate tegevuste piires (nt mitte majapidamistöid teha).
- Täpsustada sotsiaalhoolekandeseaduses tugisiku profiili ja ülesandeid.
- Julgustada KOV-sid tugisikut oma palgale võtma, et muuta seeläbi tugisiku amet atraktiivsemaks.

TRANSPORDITEENUS

- Teadvustada sotsiaaltranspordi kasutamise võimalust, et vajaduse korral saaks erijuhtudel abi (nt teise linna eriarsti juurde minekul ja/või kui on vaja ka hooldaja transporti).

